

Aftenposten Mandag 30. desember 1996

Furre-saken

Stortingets
verdighetAv Egil Amlie,
tidligere ambassadør i DDR

Det Stortingets flertall er så forarget over i Berge Furre-saken, er at overvåkingstjenesten har tillatt å foreta en avsluttende etterforskning av en person som var medlem av en stortingsoppnevnt kommisjon som skulle granske overvåkingstjenesten. Denne «skandale» har angivelig «krenket Stortingets verdighet».

Hvis man ser nærmere på den person som står i midtpunktet i denne sak, kan man ikke unngå å forundre seg over den utvikling saken har fått. De fleste av oss husker hvordan denne person i de farligste år av den kalde krig kritiserte den norske forsvars- og sikkerhetspolitikk, angrep NATO, mistenkeliggjorde våre allierte og fremstilte Sovjetunionen og dets satellittstater som de store fredsfaktorer i verdenspolitikken. Dette gjorde han både fra Stortingets talerstol og i mediene.

At han på grunn av denne opptreden ble overvåket ut fra den mulighet at han var østblokk-agent, var selvsagt. Om han ikke var agent, så var det iallfall åpenbart at han tilhørte den personkrets som Lenin kalte de «nyttige idioter», nemlig intellektuelle i den vestlige verden som i naivitet eller forskrudd idealisme driver politisk undergravingsvirksomhet som svekker deres lands motstand mot utbredelsen av kommunismen. Også dette var en grunn for Overvåkingspolitiet til å holde øye med ham. En slik persons handlinger kan jo være like farlige som forræderens. At Overvåkingstjenesten etter at den kalde krig var over, benyttet anledningen til gjennom DDR-arkivene å søke å komme et skritt nærmere svaret på spørsmålet om vedkommende i sin tid hadde vært agent eller bare «idiot», var etter min mening helt naturlig. Det er vanskelig å oppdage noen skandale i dette.

Den virkelige skandale ligger ikke i Overvåkingstjenestens handlinger, men i at Stortinget i sin tid oppnevnte denne person som medlem av granskingsskissjonen. Det store spørsmål

for almindelige mennesker er dette: Hvor var logikken i Stortinget da man, til tross for at denne person på grunn av sin opptreden hadde vært i overvåkingstjenestens søkelys under store deler av den kalde krig, oppnevnte ham som medlem av en kommisjon som skulle granske overvåkingstjenesten? Hvordan har man kunnet foreta en oppnevning som senere har gjort denne person til et symbol på Stortingets verdighet?

Det kunne være fristende å forestille seg Stortingets reaksjon hvis undersøkelser i DDR-arkivene hadde vist at Stortingets politi-gransker virkelig hadde vært østblokkagent. Hadde man også i denne situasjon fått høre at Overvåkingstjenestens handlemåte var en krenkelse av Stortingets verdighet? Nepp. Jeg antar at Stortinget i en slik situasjon hadde ligget meget lavt.

De PR-kåte ledere av småpartiene i sentrum og en rekke medieskribenter med moteriktige meninger hevder at behandlingen av denne sak har vært en seier for Stortinget, og styrket dets stilling i det politiske liv. Tøvl! Den skandaløse oppnevning det er tale om og det smålige spill som Stortinget i disse dager har drevet mot regjering og embedsverk, er et misbruk av Stortingets makt i vårt konstitusjonelle system. Dette misbruk har på ingen måte styrket Stortingets stilling, men tvert om bidratt til å nedbryte den respekt som vanlige mennesker skulle ha for vår nasjonalforsamling.